

Begroting 2022

Avri

Portefeuillehouder

J.P. Neven

De gemeentelijke financiële bijdrage*

Begroot in 2022: € 374.926	
Begroot in 2021: € 354.731	
Begroot in 2020: € 299.530	Werkelijk 2020: € 373.612**

* Betreft inkomsten uit afvalstoffenheffing.

** Ontvangen door extra btw inkomsten.

Advies:

Een negatieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2022.

Toelichting:

De beleidsdoelstellingen worden gehaald.

Met de invoering van het project omgekeerd inzamelen in juli 2019 is de hoeveelheid restafval in 2020 verder gedaald naar 82 kg per huishouden. Hiermee zitten we onder het landelijke gemiddelde. Dit is een zeer mooi resultaat. We zijn Avri erkentelijk voor het harde werk dat zij verricht hebben om dit te kunnen bereiken onder soms lastige omstandigheden, waaronder de corona pandemie.

Op naar een financieel gezonde organisatie

We zien in de begroting veel initiatieven om Avri financieel gezond te maken. Zo zijn er maatregelen getroffen om grip op de grondstoffenketen te verkrijgen en wordt er gewerkt aan het weerstandsvermogen. We verwachten dat het nog enkele jaren zal duren voordat de risico's beheersbaar zijn. Dit baart ons zorgen, maar we zijn tevreden met de maatregelen die nu getroffen worden.

Bezuinigingen

De gemeenteraad van Buren ziet in de begroting Avri 2022 nog onvoldoende de gevraagde financiële bezuinigingen terugkomen. In een tijd waarin gemeenten in financieel zwaar weer verkeren en alles in het werk stellen om de eigen financiën terug te schroeven, verwachten wij van Avri dat zij als verlengstuk van de gemeenten mee gaat in deze trend. Niet voor niets heeft de gemeenteraad van Buren een motie aangenomen waarin een bezuinigingstaakstelling wordt gevraagd aan gemeenschappelijke regelingen. Er worden in de begroting enkele mogelijkheden genoemd om de afvalstoffenheffing 2022 terug te brengen in de vorm van pm posten. Echter, deze mogelijkheden

hebben voor een deel betrekking op een verschuiving van kosten van Avri naar de gemeente. Wij verwachten van Avri dat zij ook mogelijkheden onderzoeken en doorvoeren om de eigen bedrijfsvoering kostenefficiënter uit te voeren.

Overhead Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

De kosten voor het uitvoeren van de IBOR-taken nemen jaar na jaar toe. Voor 2021 is de werkbegroting vastgesteld op €2.855.000,-. In de afgelopen 5 jaren (2017 t/m 2021) betreft dit een stijging van de werkbegroting van bijna €500.000,-. De stijging van kosten gaat gepaard met het naar beneden bijstellen van de gevraagde prestatie-eisen door de gemeente Buren aan Avri (veelal uitgedrukt als 'beeldkwaliteit'). Resumé betekent dit een verlies van grip op kosten én kwaliteit. Dit is primair aanleiding voor het 'Vervolgonderzoek uitvoering IBOR-taken' dat momenteel invulling krijgt.

Kanttekening daarbij is dat over het jaar 2019 een positief resultaat van afgerond €148.000,- op de IBOR-taken is behaald. Over 2020 betreft dit een positief resultaat van €159.000,-. Omdat de IBOR-taken onderdeel uitmaken van het pluspakket, worden de resultaten (positief en negatief) op jaarbasis met de gemeente Buren verrekend.

De kostenstijging voor de IBOR-taken wordt veelal bepaald door een toename in overheadkosten, toenemende kosten uitvoering taken door derden en inflatie. Voor 2022 wordt in de begroting opnieuw een toename van overheadkosten voorgesteld, ditmaal 5,6% (t.o.v. de werkbegroting 2021 komt dit neer op €159.880,-). In het licht van de kostenstijging in de afgelopen jaren én de bezuinigingen waar wij als gemeente om hebben gevraagd, is naar onze mening de stijging van de overheadkosten die hier bovenop komt onacceptabel. Daarom kunnen wij met de voorgenomen toename van overheadkosten niet akkoord gaan. Wij vragen Avri t.a.v. de IBOR-taken de voorgenomen stijging van overheadkosten voor het jaar 2022 te reduceren naar 0%.

Procesvoorstel stortplaats en pm posten

Avri vraagt de gemeenteraden om haar zienswijze te geven op het procesvoorstel voor de risico afweging over de stortplaats. Wij zijn akkoord met het procesvoorstel om financiële scenario's aan gemeenteraden voor te leggen en dit te betrekken bij de kadernota 2023.

Avri vraagt de gemeenteraden ook om haar zienswijze te geven op een aantal p.m.-posten. Doel is verlaging van de afvalstoffenheffing. De p.m.-posten zijn:

1. circulaire verwerking incontinentiemateriaal;
2. alternatieve inzet verenigingen in basispakket;
3. verlagen BTW-percentages afvalstoffenheffing;
4. beprijzen van grondstoffen (bijv. PMD of tarieven bij de milieustraten);
5. dienstverlening verminderen (bijv. inzamelfrequentie verlagen, openingstijden milieustraat inkorten).

In het algemeen steunen wij de gedachte om te onderzoeken waar de mogelijkheden liggen om de hoogte van de afvalstoffenheffing te beperken. Maar het is onduidelijk waarom in dit stadium een zienswijze wordt gevraagd.

De eerste drie onderwerpen zijn immers al lopende processen waarbij de uitkomsten aan het AB worden voorgelegd. Een zienswijze heeft in dit stadium naar onze mening geen toegevoegde waarde.

Dit geldt ook voor de “nieuwe” onderwerpen -4.- en -5.-. Uiteraard staat het AB vrij om aan het DB opdracht tot de onderzoeken te geven. Maar op dit moment ontbreken ook de meest basale kaders op grond waarvan raden in redelijkheid hun zienswijze kunnen baseren. Het ligt naar onze mening meer in de rede om uitgewerkte onderzoeksvoorstellen ter besluitvorming aan het AB voor te leggen.

Inhoudelijk

Welke taken voert de gemeenschappelijke regeling voor ons uit?

De reguliere taak van de Avri is het verwijderen van huishoudelijk afval. Dit doen ze voor acht gemeenten. Het onderhouden van de openbare ruimte (IBOR-taken) maakt onderdeel uit van het pluspakket. Dit voert Avri uit voor vier van de acht gemeenten, waaronder de gemeente Buren. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een DVO.

Zijn alle taken goed in de begroting opgenomen?

Afval taken worden vanuit de afvalstoffenheffing bekostigd. De opbouw van de afvalstoffenheffing zoals die nu in de begroting zijn opgenomen bevatten alle activiteiten die nodig zijn om van Avri weer een gezonde financiële organisatie te maken. De afvalstoffenheffing wordt nu in de begroting voorgesteld en in december vastgesteld in het Algemeen Bestuur van Avri.

De begroting voor de IBOR taken wordt in de Bestuursrapportage van de GR Avri meegenomen.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen t.o.v. 2021?

De focus van de Avri is steeds meer gericht op het beheersen van de kosten en het verhogen van de kwaliteit van dienstverlening. Hiertoe is communicatie met inwoners een belangrijke pijler.

Zijn er belangrijke thema's en ontwikkelingen?

Drie zaken springen er voor 2022 uit:

- Grondstoffenstromen schoon houden. Dit met als doel om de kwaliteit van de grondstofstromen te verbeteren en daarmee te zorgen voor een verdere reductie van het restafval.
- Programma Grip: In 2021 is het programma GRIP van start gegaan. Doel van het programma is het realiseren van prijsstabiliteit en verbeteren van de voorspelbaarheid van de afvalstoffenheffing;

- Financieel herstel, dit met name in i.r.t. het weerstandsvermogen van Avri.

De weerstandscapaciteit dient in verhouding te staan tot het risicoprofiel die periodiek wordt opgesteld. Hoe dichter de weerstandscapaciteit aansluit bij de som (euro's) van het risicoprofiel, des te beter dit is. De weerstandscapaciteit wordt enkel opgebouwd over de taken uitgevoerd binnen het basispakket en dus niet voor de plustaken zoals opgenomen in het pluspakket. Voor de gemeente Buren betreft het in dit laatste geval de IBOR-taken. Dit zorgt ervoor dat Avri t.a.v. de IBOR-taken (kleine) financiële tegenvallers niet kan opvangen. Het totaal van de overschrijding of onderschrijding van de werkbegroting wordt jaarlijks met de gemeente verrekend. Het advies luidt te onderzoeken of en in welke mate Avri weerstandscapaciteit mag opbouwen over de plustaken.

Financieel

Is er een stijging of daling van de gemeentelijke bijdrage en hoe wordt deze verklaard?

In de begroting wordt voorgesteld de afvalstoffenheffing te verhogen met 5% ten opzichte van 2021. Dit is een stijging van € 14,- en komt neer op een bedrag van € 311,- per huishouden in 2022. (ter vergelijking, in 2021 steeg de afvalstoffenheffing met € 44,-). Van de stijging is € 9,- een gevolg van niet beïnvloedbare kosten (o.a. cao en markttarieven). Van de overige € 5,- gaat € 3,- naar bezetting milieustraten, € 1,- naar communicatie en € 1,- naar overige mutaties. Ter vergelijking: het landelijke gemiddelde stijging is 8%.

In 2021 is er een bedrag van € 12,- opgenomen voor aanvulling van het weerstandsvermogen en € 8,- voor investeringen. Als gevolg van ontwikkelingen in 2020 en 2021 zoals de risico's omtrent de overdracht van de stortplaats aan de provincie wordt voorgesteld deze posten in de afvalstoffenheffing ongewijzigd te laten.

Avri afval wordt betaald uit de ASH. Alleen de verrekening van de btw loopt via de gemeentelijke begroting. Er wordt een stijging van ongeveer € 20.000,- verwacht voor 2022 ten opzicht van 2021. Wat betreft Avri IBOR wordt het budget duidelijk bij het opstellen van de begroting IBOR medio 2021.

Is er een bezuinigingstaakstelling en wordt deze gehaald?

Op 14 november 2020 heeft onze raad een motie aangenomen waarin de gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland een taakstellende bezuiniging van minimaal 2% wordt opgelegd. Deze motie is in het bestuur van Avri besproken en toegelicht. De bezuiniging zal zo mogelijk worden toegepast op de DVO IBOR 2023.

Is er voldoende rekening gehouden met eventuele risico's?

De overdracht van de stortplaats is het belangrijkste risico. Daarnaast zijn de drie grootste risico's:

- Onzekerheid scheidingsgedrag huishoudens;
- Vervuiling van aangeboden grondstoffen;
- Vergoeding kunststof verpakkingen.

Zie voor meer informatie de risicoparagraaf in de begroting.

Algemene financiële indruk van de begroting

De hoeveelheid restafval is in 2020 met succes verder afgenomen. Avri zet ook goed in om op langere termijn een financieel gezonde en wendbare organisatie te worden van en voor onze inwoners.

Daarvoor dient de focus te liggen op het verminderen van de vervuiling van afvalstromen en op het krijgen van grip op de grondstoffenketen. Op korte termijn missen wij aandacht voor mogelijkheden om in de bedrijfsvoering zelf kostenbesparing te realiseren.

Wat betreft de IBOR taken wordt jaarlijks een nieuwe DVO vastgesteld, met bijbehorende werkbegroting en werkprogramma. Streven is dit medio 2021 voor het daarop volgende jaar (2022) inhoudelijk afgestemd te hebben.